

Egészségügyi Minisztérium

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Vízvári László

A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2009. június 20.

III. sz.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdésekben.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámu kérdezések (kizáró jellegűek). Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

1. Párosítsa az alkati típusokat jellemzőikkel!
Írja a számokat a megfelelő betűjelhez!

4 pont

- A: részarányos (normosthenias) alkatalanság
- B: sovány (asthenias) alkatalanság
- C: kövérkés (hypersthenias) alkatalanság
- D: kevert típus

1. hajlamos a légzőszervi és emésztőszervi krónikus betegségekre
2. alkati tulajdonságai kevertek
3. teste arányos, ellenállóképessége jó
4. keringési és cukorbetegségre hajlamos alkatalanság

A: ...3...; B: ...1...; C: ...4...; D: ...2...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.* Indokolja a gyulladás felsorolt helyi tüneteinek létrejöttét!
Tölts ki a táblázatot!

4 pont

Helyi tünet	Az elváltozás oka
pirosság	<i>a körök köré vér áramlik</i>
duzzanat	<i>az erekből folyadék lép ki</i>
melegsg	<i>a szövetek sejtjeinek anyagcseréje fokozódik, és hő termelődik</i>
fájdalom	<i>a feszülő szövetek ingerlik a fájdalomérző receptorokat</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.* Soroljon fel az izzadmányos gyulladás megjelenési formái közül hármat /3/! **3 pont**

- *savós*
- *rostonyás*
- *gennyes*
- *üszkös*
- *vérzéses gyulladás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Nevezze meg az agykoponya csontjait magyarul! **5 pont**

- *homlokcson*
- *falcson*
- *ékcsont*
- *halántékcsont*
- *nyakszirtcson*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.* Ismertesse a hasizmok feladatát! **3 pont**
Írjon hármat /3/!

- *összehúzódás: törzset előre hajlítják, alsó végtagokat emelik*
- *állandó hasi nyomás biztosítása*
- *hasi légzés (főleg férfiaknál)*
- *hasprés (vizelet-, székletürítésnél és a szülésnél van szerepe)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. Párosítsa a betegségek latin nevét lényegükkel! **4 pont**
Írja a betegség számát a megfelelő meghatározás mellé!

1. osteoporosis	3. spina bifida
2. rachitis	4. arthrosis

A csigolyaívek záródásának hiánya: ...**3**...

A csontok mésztartalmának, és szerves állományának csökkenése: ...**1**...

Meszes felrakódások keletkezése az ízületekben: ...**4**...

A napfény ultraibolya sugarainak hiánya miatt kialakuló D-vitamin hiány következtében elmarad a mészszők beépülése a csontokba: ...**2**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. Nevezze meg a vérplazmában található véralvadási faktorokat! **2 pont**

- *fibrinogén*
- *protrombin*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! **2 pont**

Hogyan hat a Ca hiánya a véralvadásra az emberi szervezetben?

- *Ca hiányában megnő a véralvadási idő*

Hogyan hat a Ca hiánya az izomműködésre az emberi szervezetben?

- *Ca hiányában izomgörcsök lépnek fel*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.* Soroljon fel a magas vérnyomás (hipertónia) szövődményei közül négyet /4/!

4 pont

- szívelégtelenség
- coronariakeringési zavarok
- agyi trombózis
- arterioszklerózis
- agyvérzés
- vesekárosodás

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

5 pont

Hány lebenyből áll a jobb tüdő?

- három

Honnan erednek a hangszalagok?

- a kannaporcok nyúlványairól

A garat mely szakaszát köti össze a fülkürt a dobüreggel?

- az orri szakaszt

Mi a gégefedor feladata?

- nyeléskor zárja a gégebemenetet

Hol található a légzés irányításának központja?

- a nyúltvelőben

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.* Határozza meg a tüdőtágulat (emphysema pulmonum) lényegét!

2 pont

A léghólyagok és a közöttük lévő sővény fala elvékonyodik, átszakad és egy közös üreggé olvad egybe.

12. Húzza alá a felsoroltak közül az orr feladatait!**4 pont**

- belélegzett levegő előmelegítése, párásítása
- belélegzett levegő mechanikus tisztítása
- légúti reflexek központja
- koponya súlyának csökkentése
- hangok képzése
- hangszalagok rögzítése
- ízek érzékelése
- szagok érzékelése

(Csak a 4 helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

13. Sorolja fel a hasnyálmirigy hormonjait!**3 pont**

- *inzulin*
- *glükagon*
- *somatostatin*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Ismertesse a gyomor perisztaltikus mozgásának szerepét!**2 pont**

- *a táplálék összekeverése a gyomornedvvel*
- *a gyomortartalom vékonybélbe juttatása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* Soroljon fel a bélélezáródás tünetei közül négyet /4/!**4 pont**

- *görcsös hasi fájdalom*
- *hányinger, hányás*
- *bélsvárhányás*
- *székletürítés hiánya*
- „*néma has*”
- *beesett arc*
- *száraz, lepedékes nyelv*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**3 pont**

Hol keletkezik az elsődleges vizelet?

... a Malpighi-testben...

Honnan indul ki a húgyvezeték (ureter)?

...a vesemedencéből...

Honnan indul ki a húgycső (urethra)?

... a húgyhólyagból...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Húzza alá azokat az anyagokat, amelyeket a normál vizelet nem tartalmaz!**2 pont**

karbamid

húgysav

epefesték (bilirubin)

foszforsav

gennycukor

só

uroobilin

fehérje

víz

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

18. Párosítsa az alábbi betegségeket, illetve állapotokat a rájuk jellemző kóros vizelettel! Írja a sorszámokat a megfelelő betűjelhez!**2 pont**

- A. cukorbetegség
- B. glomerulonephritis
- C. vesemedence gyulladás
- D. sárgaság

- 1. fehérjevizelés
- 2. gennyvizelés
- 3. acetonvizelés
- 4. bilirubin a vizeletben

A: ...*3*...;B: ...*1*...;C: ...*2*...;D: ...*4*...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 19. Ismertesse mindenki nemnél az elsődleges és a másodlagos nemi jellegeket meghatározó tényezőket!** 2 pont

Elsődleges nemi jelleg:

A nemi szervek határozzák meg, eszerint férfi és női nemi jellegeket különböztetünk meg.

Másodlagos nemi jelleg:

A nemi érés (pubertás) során alakul ki, a nemi mirigyek által termelt hormonok hatására (mély hang, férfias alkot, szőrzet, emlők fejlődése).

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 20.* Csoportosítsa a várandósság jeleit!** 3 pont
Írjon egy-egy /1-1/ példát mindegyikre!

1. Gyanújelek:

- émelygés
- hányinger, hányás
- hangulatváltozás
- szaguktól undorodás
- fokozott étvágy

2. Valószínűségi jelek:

- menstruáció elmaradása
- bővebb hüvelyváladék
- livid hüvely
- pozitív terhességi teszt

3. Biztos jelek:

- magzatmozgás
- magzati szívhangok

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

21.* Ismertessen a női meddőség okai közül kettőt /2/!

2 pont

- *nemi szervek fejletlensége, fejlődési rendellenessége*
- *nemi szervek, főleg a méhkürt gyulladásos elzáródása*
- *endokrin- és anyagcsere betegségek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

3 pont

Mely belső elválasztású mirigy termeli a kalcitonint?

- *pajzsmirigy*

Hol termelődik az aldosteron?

- *a mellékvese kéregállományában*

Hol termelődik a progeszteron?

- *a petefészekben (a sárgatest termeli)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Húzza alá azokat a hormonokat, amelyek a vércukorszintet emelik!

1 pont

- inzulin
- glükagon
- adrenalin
- somatostatin

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

24.* Ismertesse a tetánia kialakulásának okait, tüneteit, kezelését! 3 pont

Okai:

- *a vérszérum Ca - szintjének csökkenése*
- *a mellékpajzsmirigy csökkent működése*

Tünetei: Írjon hármat /3/!

- *kéz-lábjuk zsibbadása*
- *őzfej kéztartás*
- „*ördögi vigyor*”-mimikai izmok görcse
- *szapora szívmozgás*
- *gégeizmok görcse (fulladás)*

Kezelése:

Ca-injekció adása intravénásan

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

25. Húzza alá az agyféltekék lebenyeit! 2 pont

- homloklebeny
- ékcsonti lebeny
- rostacsonti lebeny
- fali lebeny
- nyakszirtlebeny
- alsó lebeny
- halánteklebeny

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

26. Határozza meg az időfaktor és a magas időfaktor fogalmát az elsősegélynyújtásban! 2 pont

Időfaktor: *azt fejezi ki, hogy bizonyos idő alatt mennyit romlik a sérült állapota*

Magas az időfaktor: *ha rövid időn belül nagymértékben súlyosbodik a sérült állapota*

(Helyes válasz esetén 2 pont adható!)

- 27.* Jellemzze a szimpatikus és a paraszimpatikus idegrendszer funkciót a megadott szempontok szerint! Írjon két-két /2-2/ funkciót szempontonként!** **3 pont**

Általános jellemző:

- a vegetatív idegrendszer akaratunktól függetlenül működik
- a két rendszer élettani hatása egymással ellentétes

Szimpatikus idegrendszer:

- készenléti funkció
- a szervezet teljesítőképességét növeli

Paraszimpatikus idegrendszer:

- helyreállító folyamatokban van szerepe
- a szervezet nyugalmi fázisát biztosítja

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 28.* Ismertesse a progresszív stroke (PS) lényegét és írjon a tünetei közül kettőt /2/!** **3 pont**

Lényege: *az agyszövetet tápláló artéria megreped, a hozzá tartozó területen anyagserezavar és oxigénhíány alakul ki*

Tünetei: Írjon kettőt /2/!

- *tudatzavar*
- *féloldali bénulás*
- *légzészavar*
- *beszédzavar*
- *incontinentia*
- *érzészavarok*

(A lényegére 1 pont,a tünetekre 1-1 pont adható!)

29. Ismertesse a bőr feladatát és járulékos részeit!

4 pont

Feladatai:

- védelem
- hőszabályozás
- zsírraktározás
- tapintás

Járulékai:

- szőrszálak
- faggyúmirigyek
- verejtékmirigyek
- köröm

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

30.* Fogalmazza meg a binokuláris látás lényegét!

2 pont

Mindkét szemben a látott tárgyról külön-külön kép keletkezik, de a két szem összehangolt működése révén egy látóérzet jön létre, így a tárgyakat két szemmel is egynek látjuk.

(Helyes válasz esetén 2 pont adható!)

31.* Ismertesse az emlőgyulladás (mastitis) okát, tüneteit!

3 pont

Oka:

- gennykeltő baktériumok jutnak be az emlőbe

Tünetei: Írjon ötöt /5/!

- emlőfájdalom
- emlőduzzanat
- élénkpiros bőrszín
- lokális bőrmelegsgég
- láz
- hidegrázás

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

32. Írja le, hogyan helyeznél az eszméletlen beteget!

1 pont

- *stabil oldalfekvésben*

33.* Ismertesse a légzés- és a keringésmegállás lehetséges okait!

6 pont

Légzésmegállás okai:

- *légutak elzáródása*
- *légköri levegő összetételének megváltozása*
- *légzőközpont bénulása*

Keringésmegállás okai:

- *szívmegállás*
- *kamraremegés*
- *nagyfokú, gyors vérvesztés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

34.* Sorolja fel a leggyakrabban előforduló mérgezéseket!

2 pont

Írjon négyet /4/!

- *gyógyszermérgezés (altatók)*
- *alkoholmérgezés (etil-alkohol)*
- *gázmérgezések (szén-monoxid, szén-dioxid, klórgáz)*
- *marószermérgezés (savak, lúgok)*
- *étemérgezés*
- *gombamérgezés (gyilkos galóca, muscarin, muscaridin típus)*
- *mérgező növények (farkasalma, fagyöngy, gyöngyvirág)*
- *növényvédőszer mérgezés*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)